

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА» (ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА
ПЕДАГОГІКИ)
(ДЛ Я БАКАЛАВРІВ)**

Київ - 2016

Підготовлено професором кафедри професійної освіти та управління навчальним закладом І.М. Найдьоновим

Затверджено на засіданні кафедри професійної освіти та управління навчальним закладом (протокол № 4 від 23 листопада 2016 р.)

Схвалено Вченою радою Українсько-Арабського інституту міжнародних відносин та лінгвістики ім. Аверроеса (протокол № 4 від 24 листопада 2016 р.)

Найдьонов І.М. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка». – К.: МАУП, 2016.- 28 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, навчально – тематичний план, програмний матеріал для самостійного вивчення дисципліни, запитання і завдання для самостійного повторення матеріалу та самоперевірки знань з дисципліни, плани семінарських занять, теми рефератів, методичні вказівки до виконання контрольної роботи, теми робіт, список рекомендованої літератури.

Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2016
ДП «Видавничий дім «Персонал», 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна освітянська концепція підготовки професіоналів у галузі освіти висуває високі вимоги до особистості менеджера освітньої організації, зокрема, до його загальноосвітньої підготовки в плані успішної його діяльності в різних сферах життєдіяльності. За цих умов підвищується роль навчальних дисциплін, особливо класичних, як методичних центрів дидактичного ініціювання, створення та поширення нових знань у суспільстві, інтенсивного навчального процесу підготовки майбутніх фахівців, професіоналів відповідного гатунку. До таких навчальних дисциплін можна віднести «Педагогіка та психологія», як науки про психологічні аспекти освіти, навчання, виховання і розвитку особистості у цілому, і у тому числі сучасного освітянина - управлінця, самодостатнього, демократичного, із сформованими загальнолюдськими позитивними якостями менеджера.

Аналіз наукових джерел свідчить, що це було і є значною проблемою. Її розв'язання потребує спеціального вивчення цілого комплексу психолого-педагогічних факторів, умов та шляхів оптимізації навчально-виховного процесу, впровадження психолого-педагогічних інноваційних технологій в практичну діяльність вищої школи.

Навчальна дисципліна «Психологія та педагогіка» передбачає надання знань, формування відповідних умінь та навичок майбутньому професіоналу спілкування з різними категоріями людських особистостей. Складовою навчального процесу є самостійна робота студентів. Вона є суттєвим чинником у формуванні вміння навчатися, активізації засвоєння студентом знань та їх реалізації, основним засобом опанування навчального матеріалу в поза аудиторний час.

Мета самостійної роботи студентів — сприяння засвоєнню в повному обсязі навчальної програми дисципліни "Психологія і педагогіка" та формування самостійності як важливої освітньої та професійної якості,

сутність якої полягає у систематизації, плануванні та контролі власної діяльності.

Завдання самостійної роботи студентів - засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмету "Психологія і педагогіка".

Зміст самостійної роботи студента з дисципліни "Психологія і педагогіка" визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни "Психологія та педагогіка" підручниками, навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи студентів, конспектом лекцій, періодичними виданнями тощо.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни "Психологія та педагогіка" організовується з дотриманням низки вимог:

- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;
- забезпечення можливості творчого підходу у виконанні роботи, не обмежуючи освітній процес виконанням стандартних завдань;
- підтримка у процесі виконання самостійної роботи постійного взаємозв'язку між викладачем та студентами.

Студенти, які розпочинають вивчати дисципліну "Психологія і педагогіка", мають інформуватися викладачем щодо організації самостійної роботи, її форм та видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, кількості балів за виконання завдань.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та кількість отриманих балів за виконанні завдання, визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни (розділу "Самостійна робота студентів").

Організація і контроль процесу та змісту самостійної роботи і її результатів здійснюються викладачами кафедри.

Оцінки (бали), одержані студентами за виконання різних видів самостійної роботи, фіксуються викладачами і доводяться до відома студентів.

МЕТА, ЗАВДАННЯ І ЗМІСТОВІ МОДУЛІ ДИСЦИПЛІНИ.

Мета - надати допомогу студентам різноманітних форм навчального процесу при вивченні дисципліни «Психологія та педагогіка».

Завдання:

1. Розробка загальної методики організації вивчення студентами навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка».
2. Сформулювати головні завдання викладання предмету за модулями та бально-рейтинговою системою діагностики навчання.
3. Визначити особливості форм організації та методів навчально-пізнавальної діяльності студентів, зміст практичних та самостійних занять.
4. Обґрунтування методичних порад щодо формування психолого-педагогічних умінь та навичок.
5. Надати допомогу майбутнім фахівцям у професійній діяльності, знаходити ефективні способи впливу на персонал, тощо.

ЗМІСТОВІ МОДУЛІ:

1. Сутність, зміст, методологія розвитку психології.
2. Загальна психологічна характеристика особистості.
3. Психолого-педагогічні основи навчання і виховання спеціаліста.

Між предметні зв'язки: Навчальна дисципліна "Психологія та педагогіка" становить систему пов'язаних між собою та з іншими науками галузей. Передусім це соціальна, історична, етнічна, юридична, політична, економічна психологія та педагогіка, психолінгвістика, психологія мистецтва, менеджменту тощо. Нерозривний зв'язок існує і з такими навчальними дисциплінами, як: "Філософія", "Соціологія" "Культурологія",

“Логіка”, “Правознавство”, “Менеджмент”, “Фінанси”, “Банківська справа”, загалом управлінські, економічні та інші фахові дисципліни.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА» (ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ)

№ ПП	
	Змістовий модуль 1. Сутність, зміст, методологія розвитку психології.
1.	Теоретико - методологічні основи психології як науки.
2.	Виникнення і розвиток психіки
3.	Генеza психології як науки
4.	Структура нервової системи людини
	Змістовий модуль II. Загальна психологічна характеристика особистості.
5.	Психологія особистості: загальна характеристика
6.	Психічні процеси і психічні стани особистості
7.	Особистість у діяльності і спілкуванні
8.	Психолого-педагогічні основи організації діяльності колективу, соціальної групи
	Змістовий модуль III. Психолого-педагогічні основи навчання і виховання спеціаліста.
9.	Загальні засади педагогіки, її місце і роль у підготовці спеціаліста
10.	Дидактика – теорія освіти і навчання
11.	Методологічні основи процесу навчання
12.	Організаційні форми та види навчального процесу
13.	Засоби та методи навчання
14.	Науково-методологічні основи виховного процесу
15.	Організаційні форми виховного процесу
16.	Методи виховання і самовиховання
	Разом годин: 90

ТЕМАТКА ТА ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ

Змістовий модуль 1. Сутність, зміст, методологія розвитку психології.

Тема 1. Теоретико - методологічні основи психології як науки.

ПЛАН

1. Психологія як наука: сутність, загальна характеристика змісту.

2. Роль і завдання психології у діяльності спеціаліста.

Література: 2; 5; 16; 18; 22; 26; 29; 33; 40; 41.

Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.

ПЛАН

1. Неадекватність підходів науковців до виникнення і розвитку психіки.
2. Етапи розвитку психіки в процесі біологічної еволюції та історії людства.

Література: 10, 14, 21, 30, 49, 51, 58, 68, 75, 89.

Тема 4. Генеза психології як науки.

ПЛАН

1. Донауковий етап розвитку науки психології.
2. Теорії та концепції наукового етапу розвитку психологічної науки.

Література: 16; 22; 23; 26; 29; 30; 39; 40; 41; 68.

Тема 5. Структура нервової системи людини.

ПЛАН

1. Мозок і людська психіка.
3. Структура і функціонування центральної нервової системи людини.

Література: 16; 23; 35; 41; 49; 57; 69; 70; 81; 87.

Змістовий модуль II. Загальна психологічна характеристика особистості.

Тема 6. Психологія особистості: загальна характеристика.

ПЛАН

1. Сутність, зміст, рушійні сили розвитку особистості.
2. Основні теорії та концепції психології особистості.

Література: 3; 5; 10; 12; 28; 32; 39; 41; 51; 68.

Тема 7. Психічні процеси і психічні стани особистості.

ПЛАН

1. Загальна характеристика пізнавальних процесів.
2. Емоційно-вольові процеси.
3. Психічний стан особистості.

Література: 10; 12; 16; 21; 36; 39; 50; 67; 85; 86; 93.

Тема 8. Психолого-педагогічні основи організації діяльності колективу, соціальної групи.

ПЛАН

1. Загальна характеристика особистості у діяльності і спілкуванні.
2. Конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання.

Література: 6; 15; 16; 28; 41; 44; 54; 56; 60; 73; 78.

Змістовий модуль III. Психолого-педагогічні основи навчання і виховання спеціаліста.

Тема 9. Загальні засади педагогіки, її місце і роль у підготовці спеціаліста.

ПЛАН

1. Науково-теоретичні основи педагогіки як науки.
2. Цілісний педагогічний процес: сутність, зміст, закономірності.

Література: 1; 2; 3; 4; 9; 16; 31; 33; 92.

Тема 10. Дидактика – теорія освіти і навчання.

ПЛАН

1. Дидактика як наука: сутність, зміст, методологія.
2. Основні концептуальні напрями розвитку сучасної дидактики.

Література: 6; 15; 17; 31; 34; 36; 45; 55; 63; 76.

Тема 11. Методологічні основи процесу навчання.

ПЛАН

1. Сутність, теоретичні основи процесу навчання.
2. Методологічні засади процесу навчання.

Література: 9; 16; 17; 34; 36; 37; 45; 60; 65; 81; 89.

Тема 12. Організаційні форми та види навчального процесу.

ПЛАН

1. Загальна характеристика видів навчання.
2. Організаційні форми навчального процесу.

Література: 13; 15; 16; 17; 23; 29; 31; 33; 36; 37.

Тема 13. Засоби та методи навчання.

ПЛАН

1. Засоби навчання: сутність, класифікація, зміст.
2. Науково-методологічні засади методів навчального процесу.

Література: 9; 16; 23; 27; 31; 33; 34; 36; 43; 92.

Тема 14. Науково-методологічні основи виховного процесу.

ПЛАН

1. Сутність, структура виховного процесу.
2. Сучасні теорії та концепції виховання молоді.

Література: 1; 2; 3; 4; 16; 31; 32; 33; 36; 45.

Тема 15. Організаційні форми виховного процесу.

ПЛАН

1. Науково-методологічні основи форм виховного процесу.
2. Масові (колективні) форми виховання.

Література: 27; 31; 36; 37; 45; 73; 79; 92; 93.

Тема 16. Методи виховання і самовиховання спеціаліста.

ПЛАН

1. Сутність, класифікація методів та засобів виховання.
2. Основний зміст загальних методів виховного процесу.

Література: 3; 4; 16; 31; 32; 33; 36; 56; 94.

ТЕМАТКА ТА ПЛАНИ СЕМІНАРІВ

Тема 1. Психологія як наука, її роль і місце в діяльності спеціаліста.

П Л А Н:

1. Предмет, завдання психологічної науки:
  - 1.1. Сутність, основний зміст психології як науки.
  - 1.2. Завдання психології.
  - 1.3. Значення психології в практичній діяльності спеціаліста.
2. Характеристика основних принципів та галузей психології:
  - 2.1. Дефініція, тезаурус основних принципів психології.
  - 2.2. Галузі психології.

3. Ейдос, змістовна характеристика методів психології:
  - 3.1. Пізнавальні (дослідницькі) методи.
  - 3.2. Методи активного впливу на особистість.
  - 3.3. Використання методів психології в практичній діяльності спеціаліста.

Література: 1, 3, 14, 21, 41, 52, 55, 67, 84, 92.

Тема 2. Психологія в історії людства і науки.

П Л А Н:

1. Проблема обґрунтування виникнення і розвитку психіки:
  - 1.1. Неадекватність підходів дослідників до зародження і розвитку психіки.
  - 1.2. Погляди П. Шардена, В.І. Вернадського, Б.Г. Ананьєва на виникнення і розвиток психіки.
  - 1.3. Основні філогенетичні етапи розвитку психіки та видів поведінки.
2. Психіка і мозок:
  - 2.1. Будова мозку, нервової системи.
  - 2.2. Характеристика діяльності мозку і нервової системи.
3. Генеза психології як науки:
  - 3.1. Загальна характеристика етапів становлення предмета психології як науки.
  - 3.2. Розвиток наукової думки про психіку та психологію як науку.

Література: 22, 26, 29, 30, 41, 53, 57, 68, 81, 91.

Тема 3. Психологія особистості, її врахування в діяльності спеціаліста.

П Л А Н:

1. Особистість: дефініція, зміст, етапи розвитку:
  - 1.1. Індивід, людина, особистість.
  - 1.2. 3-х вимірна структура особистості.
  - 1.3. Свідомість, самосвідомість.
  - 1.4. Періоди розвитку особистості.

2. Індивідуально-психологічні особливості особистості. Врахування їх в діяльності спеціаліста.
  - 2.1. Темперамент.
  - 2.2. Характер.
3. Основні теорії та концепції психології особистості:
  - 3.1. Обґрунтування психології особистості З. Фрейдом та К.Г. Юнгом.
  - 3.2. Гуманістичні теорії особистості.
  - 3.3. Дослідження психології особистості вітчизняними вченими.

Література: 2, 6, 10, 12, 30, 50, 51, 70, 76, 88

Тема 4. Увага, відчуття та сприймання – початкові ланки пізнавального процесу.

П Л А Н:

1. Поняття індивідуальної під структури особистості.
2. Сутність, види та властивості уваги.
3. Особливості відчуття та сприймання в діяльності спеціаліста.

Література: 4, 7, 19, 30, 44. 54, 86, 87, 89, 94

Тема 5. Пам'ять, уява та творчість в діяльності спеціаліста.

П Л А Н:

1. Пам'ять: сутність, види, етапи.
2. Дефініція, види та типи уяви.
3. Характеристика творчості.

Література: № 4, 7, 19, 30, 44. 54, 86, 87, 89, 94

Тема 6. Мислення та інтелект: зміст, роль в практичній діяльності спеціаліста.

П Л А Н:

1. Мислення як процес.
2. Види мислення.
3. Інтелект та професійне мислення.

Література: 4, 7, 19, 30, 44. 54, 86, 87, 89, 94

Тема 7. Проблеми врахування емоційно-вольових процесів та психічного стану особистості в діяльності спеціаліста.

П Л А Н:

1. Загальна характеристика емоцій та почуттів, їх місце і роль в діяльності спеціаліста.
  - 1.1. Емоції в структурі діяльності спеціаліста.
  - 1.2. Почуття: сутність, структура, зміст.
2. Вольові процеси, їх значення в діяльності спеціаліста.
  - 2.1. Загальна характеристика волі.
  - 2.2. Вольові якості особистості
3. Психічний стан особистості, врахування його в діяльності спеціаліста.
  - 3.1. Сутність, класифікація психічних станів особистості.
  - 3.2. Урахування афективної сфери особистості в діяльності спеціаліста.

Література: 12, 14, 22, 40, 41, 54, 67, 70, 93, 95

Тема 8. Особистість у діяльності і спілкуванні.

П Л А Н:

1. Загальна характеристика особистості у діяльності.
  - 1.1. Діяльність як активна взаємодія людини з природою.
  - 1.2. Соціальна група і особистість.
  - 1.3. Між особистісні стосунки.
2. Спілкування як процес розвитку і діяльності особистості.
  - 2.1. Сутність, зміст, функції спілкування.
  - 2.2. Соціально-психологічний клімат групи.
3. Конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання.
  - 3.1. Структура та динаміка конфлікту.
  - 3.2. Функції, типологія конфліктів.
  - 3.3. Діяльність спеціаліста по запобіганню, та улагодженню конфліктів.

Література: 4, 11, 30, 35, 41, 60, 71, 88, 92, 94

Тема 9. Основні тенденції розвитку сучасної педагогічної науки.

П Л А Н

1. Педагогіка як наука:
  - 1.1. Соціально-економічні потреби – об'єктивна передумова розвитку педагогічної науки.
  - 1.2. Виділення педагогіки в особливу галузь знання, її видатні діячі.
  - 1.3. Система науки педагогіка, її зв'язок з іншими науками.
2. Об'єкт, предмет педагогіки і найважливіші проблеми її дослідження:
  - 2.1. Об'єкт і предмет педагогіки.
  - 2.2. Найважливіші проблеми дослідження в педагогіці.
  - 2.3. Методи науково-педагогічного дослідження.
3. Завдання педагогіки як науки:
  - 3.1. Науково-методологічні завдання сучасної педагогіки.
  - 3.2. Завдання педагогіки у відповідності із потребами українського суспільства.

Література: 3, 14, 23, 29, 49, 52, 60, 92, 94

Тема 10. Психолого-педагогічна характеристика головних суб'єктів цілісного педагогічного процесу.

П Л А Н

1. Наукові основи розвитку, виховання та формування особистості.
2. Проблема мети у вихованні особистості.
3. Психолого-педагогічна характеристика менеджера як головного суб'єкта цілісного педагогічного процесу.

Література: 4, 14, 18, 23, 29, 41, 42, 60, 87

Тема семінару 11. Дидактика як наука.

П Л А Н

1. Науково-методологічні основи дидактики.
2. Зміст освіти як дидактична проблема.
3. Стратегія розвитку змісту освіти в Україні.

Література: 3, 12; 22; 29, 30, 47, 50, 61, 91

Тема 12. Дидактичні аспекти сутності, змісту процесу навчання в системі підготовки спеціаліста.

П Л А Н:

1. Дидактика як наука: сутність, категорії.
2. Процес навчання: дефініція, структурні компоненти.
3. Зміст освіти як вихідна ланка процесу навчання.

Література: 5, 8, 9, 15, 32, 33, 34, 63, 90, 92, 94

Тема 13. Види та форми процесу навчання.

П Л А Н:

1. Види навчання.
2. Організаційні форми навчального процесу підготовки спеціаліста.
3. Основні форми бально-рейтингового та ігрового навчання.

Література: 5, 8, 9, 15, 32, 33, 34, 63, 90, 92, 94

Тема 14. Методи та засоби навчально-пізнавального процесу.

П Л А Н:

- 3.1. Засоби навчання.
- 3.2. Методи організації та самоорганізації навчання.
- 3.3. Методи стимулювання і мотивації учіння.
- 3.4. Методи контролю і самоконтролю навчально-пізнавального процесу.

Література: 5, 8, 9, 15, 32, 33, 34, 63, 90, 92, 94

Тема 15. Виховання, як соціальне явище і процес.

П Л А Н:

1. Сутність, ознаки, зміст виховання.
2. Цільовий компонент процесу виховання.
3. Сучасні теорії та концепції виховання.

Література: 3, 4, 17, 38, 45, 56, 62, 74, 77, 92, 94

Тема 16. Основний зміст методів та форм виховного процесу.

П Л А Н:

1. Методи організації діяльності та впливу на свідомість і почуття особистості, використання їх спеціалістом.

2. Методи стимулювання та контролю за діяльністю і поведінкою особистості, їх значення для спеціаліста.

3. Основні форми виховного процесу, умови їх впровадження в діяльність спеціаліста.

Література: 3, 4, 17, 38, 45, 56, 62, 74, 77, 92, 94

ТЕМАТИКА ТА ПЛАНИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ.

Тема 1. Організація, методика інтерактивної групової навчальної діяльності.

ПЛАН

Теоретичні питання:

1. Вивчити зміст групової навчально-пізнавальної діяльності.
2. Визначити зміст методики навчання в малих групах.

Практичні питання:

1. Практична діяльність в групі за бально-рейтинговим навчанням.
2. Діяльність за методом соціометрії.

Література: 2; 5; 16; 18; 22; 26; 29; 33; 40; 41

Тема 2. Методика дослідження системи “Я – особистість”.

ПЛАН

Теоретичні питання:

1. Вивчити зміст методів психологічного дослідження.
2. Ознайомитись із концепціями “Я – особистість” К. Роджерса, І. Беха, інших науковців.

Практичні питання:

1. Практичне дослідження якостей особистості в малій групі.
2. Практика проведення психологічних тестів.

Література: 5; 6; 16; 19; 22; 26; 35; 38; 41; 72

Тема 3. Мотивація діяльності працівників.

ПЛАН

Теоретичні питання:

1. Мотивація і потреба: сутність, загальна характеристика.

2. Бар'єри у діяльності.

Практичні питання:

1. Виявити здатність працівника до саморозвитку.
2. Вивчення кар'єрних орієнтацій.

Література: 2; 5; 16; 18; 22; 26; 29; 33; 40; 41

Тема 4. Вплив психологічного клімату в колективі на ефективність управління.

ПЛАН

Теоретичні питання:

1. Соціально-психологічний клімат в колективі загальна характеристика.
2. Рівні соціально-психологічного клімату в колективі.

Практичні питання:

1. Дослідження рівня соціально-психологічного клімату в колективі.
2. Аналіз та оцінка соціально-психологічного клімату в колективі.

Література: 3; 6; 21; 31; 41; 49; 74; 76; 80; 91; 95

Тема 5. Психолого-педагогічна характеристика спеціаліста-керівника.

ПЛАН

Теоретичні питання:

1. Спеціаліст-менеджер: сутність, загальна характеристика.
2. Умови готовності спеціаліста до управління.

Практичні питання:

1. Аналіз своїх обмежень ("Ви самі")
2. Аналіз особистих обмежень ("Робота")
3. Оцінка стилю керівництва.

Література: 2,6, 10, 12, 30, 50, 51, 70, 76, 88

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.

ТЕМА 1. Предмет, завдання, принципи та методи психології.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Обґрунтувати відповіді на наступні питання:
  - навіщо студенту оволодівати науковими психологічними знаннями
  - чим методи психології відрізняються від методів інших наук?;
  - які галузі психологічної науки пов'язані з Вашою майбутньою професією?
3. Підготувати тези виступу на науковій конференції по темі семінару.

Література: 1, 3, 14, 21, 41, 52, 55, 67, 84,. 92

ТЕМА 2. Виникнення і розвиток психіки.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Обґрунтувати відповіді на наступні питання:
  - чим відрізняється розвиток психіки у тварин в умовах біологічної еволюції та в людини в умовах історичного процесу?;
  - чому принципи психологічної науки допомагає правильно розуміти природу психіки?
3. Підготувати усну відповідь на питання "Наукова психологія в моєму житті?".

Література: 4, 10. 18. 21, 35, 57, 68, 69, 70, 73

ТЕМА 3. Мозок і психіка.

Завдання:

1. Підготуватись до семінару "Психологія в історії людства і науки".
2. Підготувати конспект на тему: ".Як побудований і як функціонує мозок людини?".

3. Підготувати реферат на тему: "Що зумовлює розвиток і перспективи психологічної науки?"

Література: 12, 19, 22, 26, 39, 57, 58, 72, 87, 88

ТЕМА 4. Психологія особистості: загальна характеристика.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Охарактеризувати своє ставлення до теорій, концепцій особистості.
3. Обґрунтувати відповіді на наступні питання:
  - психологічна характеристика свого співгрупника;
  - стратегія розвитку власної особистості.

ТЕМА 5. Педагогіка як наука, її роль і місце в підготовці спеціаліста.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Законспектувати Закон України "Про вищу освіту".
3. Підготувати конспект таких питань:
  - педагогіка як наука, її предмет, завдання, категорії;
  - методи науково-педагогічних досліджень.

Література: I, 2, 3, 9, 11, 59, 65, 92, 94, 96

ТЕМА 6. Дидактичні та психологічні основи навчального процесу підготовки спеціаліста.

Завдання:

1. Підготуватись до семінару "Основи навчального процесу підготовки спеціаліста.
2. Обґрунтувати відповіді на наступні питання:
  - у чому єдність і специфіка процесів пізнання й учіння?;
  - покажіть, як із загальної теорії діяльності витікає склад основних компонентів процесу навчання?
3. Законспектувати Державну програму розвитку вищої освіти на 2005-2007 роки. Постанова Кабінету Міністрів від 8.09.2004р.

Література: 5, 8, 9, 15, 32, 33, 34, 63, 90, 92, 94

ТЕМА 7. Психолого-педагогічні основи виховного процесу.

Завдання:

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Підготуйте відповіді на наступні питання:
  - що таке, і які бувають критерії вихованості?;
  - на основі яких ознак визначається нестійка і негативна позиція?
3. Підготувати реферат на тему: "Особистість і колектив: проблеми виховання.

Література: 3, 4, 17, 38, 45, 56, 62, 74, 77, 92, 94

Індивідуально-консультативна робота не передбачена планом.

Методики активізації процесу навчання

Використання в повному обсязі механізмів бально-рейтингового навчання:

Кожний студент на кожному занятті отримує відповідний бал за навчально-пізнавальну діяльність з визначенням, після вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни, місця в групі, на курсі.

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

Поточний модульний контроль за бально-рейтинговою системою.

Модуль 1. Письмові тести та усне опитування, перевірка конспектів.

Модуль 2. Письмові тести та усне опитування, перевірка конспектів.

Модуль 3. Письмові тести та усне опитування, перевірка конспектів.

Підсумковий контроль – ІСПИТ.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТОРОЛЮ

1. Предмет, завдання, значення психології в діяльності особистості.
2. Наука дидактика, як "загальне мистецтво всіх навчати усьому".
3. Душа в реаліях та міфах.
4. Концепція особистості Г.С. Костюка.
5. Виховання та навчання: єдність, особливості.
6. Типи соціально-психологічних конфліктів.
7. Основні етапи становлення психології як науки.
8. Основні документи про освіту та їх аналіз.
9. Суб'єктивний та об'єктивний аспекти психічного.
10. Фрейдизм і неофрейдизм.
11. Форми організації контролю знань.
12. Спрямованість особистості.
13. Структура психології, зв'язок з іншими науками.
14. Сучасна вища освіта в Україні.
15. Психологічні теорії та концепції розвитку особистості.
16. Методи стимулювання та мотивації вузівського навчання.
17. Методологічні принципи та методи психологи.
18. Етнопсихологічні корені української національної культури та ментальності.
19. Психологія діяльності в особливих умовах.
20. Психіка як процес еволюційного процесу.
21. Проблеми сучасної освіти.
22. Свідомість як вищий рівень розвитку психіки. Свідоме та несвідоме.
23. Закон України "Про освіту": основні положення.

24. Емоції та їх природа.
25. Форми прояву психіки.
26. Педагогічна майстерність спеціаліста.
27. Загальна характеристика пізнавальних процесів.
28. Формування та розвиток вольових процесів.
29. Психічні стани та їхня характеристика.
30. Проблеми мети виховання.
31. Стрес та шляхи запобігання йому.
32. Методи вивчення груп та колективів.
33. Особистість: зміст, рушійні сили.
34. Особливості формування педагогічного такту.
35. Структура особистості.
36. Психологія педагогічного спілкування.
37. Темперамент: сутність, зміст, вплив на особистість.
38. Методи виховання.
39. Характеристика типології характерів.
40. Емоції та почуття.
41. Характеристика основних напрямів виховання.
42. Воля як психічний процес: сутність, зміст.
43. Характеристика підходів у вихованні.
44. Попередження негативних психічних станів.
45. Характер та його формування.
46. Принципи виховання: сутність, зміст.
47. Інтелект та його розвиток.
48. Мислення як пізнавальний процес.
49. Здібності: загальні, спеціальні, умови успішної діяльності.
50. Закономірності та рушійні сили процесу виховання.
51. Діяльність та її структура.
52. Виховання: сутність мета, завдання.
53. Способи активізації мислення.

54. Характеристика основних видів діяльності.
55. Діагностика процесу навчання.
56. Уявлення як специфічний пізнавальний процес.
57. Спілкування як умова розвитку особистості, його структура.
58. Увага та її прикмети.
59. Спілкування як взаємодія людей у групах. Види соціальних груп.
60. Активні методи навчання.
61. Емоції та почуття.
62. Спілкування як сприймання людьми одне одного. Ефекти сприймання.
63. Методи організації та самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності.
64. Пам'ять як психічний процес.
65. Психологічні особливості впливу в процесі спілкування: переконання, психічне зараження, навіяння, спадщина.
66. Загальна характеристика сучасних технологій навчання.
67. Воля як регуляція психічної активності людини.
68. Інтерактивне навчання: сутність, загальна характеристика.
69. Характеристика поетапного формування розумових дій.
70. Сугестопедагогіка в системі навчально-виховного процесу.
71. Методи активізації пізнавальної діяльності студентів.
72. Психологічні особливості формування умінь та навичок діяльності.
73. Інтелігентність як цінність.
74. Закон України “Про вищу освіту”: основні положення.
75. Уявлення та творчість.
76. Особливості вербального та невербального спілкування.
77. Організаційні форми навчального процесу.
78. Спрямованість як провідний компонент особистості.
79. Історичний розвиток науки педагогіки.
80. Формування позитивних психічних станів людини.
81. Самосвідомість особистості: сутність, структура, розвиток.

82. Організаційні форми виховання.
83. Сенс життя як психологічний елемент.
84. Мистецтво виховання в сім'ї.
85. Закономірності та принципи розвитку колективу.
86. Роль колективу у вихованні особистості.
87. Раціональні умови відносин між батьками та дітьми.
88. Вчинкова природа психічного та предмет психології.
89. Людина у світі пригодництва: ситуативність, вольове випробування, досягнення.
90. Культурологічний підхід у тлумаченні історії психології.
91. Відчуття та сприймання в процесі пошуку й обробки інформації.
92. Психологічна професіографія.
93. Використання методів психології в діяльності спеціаліста.
94. Педагогіка як наука: сутність, зміст, категорії.
95. Вольові якості особистості, їх роль в діяльності спеціаліста.
96. Можливості управління психічними процесами.
97. Закономірності процесу навчання: сутність, зміст.
98. Бесіда як метод дослідження психіки.
99. Характеристика методів науково-педагогічного дослідження.
100. Здібності та особистість.
101. Болонський процес: європейський вибір вищої освіти України.
102. Розвиток психіки в філогенезі.
103. Характеристика компонентів процесу навчання.
104. Спостереження як метод психології.
105. Методи, прийоми ефективного вузівського навчання.
106. Особистість у культурно-історичній теорії Л.С. Виготського.
107. Методи формування поведінки особистості.
108. Людина як предмет виховання, аналіз, педагогічні завдання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України "Про освіту" // Голос України.-1996, 25 квітня.
2. Закон України «Про вищу освіту» Закон від 01.07.2014 № 1556-VII
3. Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття) // Освіта, 1993, № 44-46
4. Концепція національного виховання // Освіта, 1994, 26 жовтня
5. Законодавство України про освіту. – К.: 2002.
6. Збірник нормативних актів України щодо організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. - К.: 2003.
7. Збірник нормативних актів України щодо організації заочного навчання у вищих навчальних закладах України. – К.: 2002.
8. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту).
Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. №65. //В кн.
Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти
.- К.,1997.

Основна

9. Алексюк А.І. Педагогіка вищої освіти України. - К., 2002.
10. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. – Л., 1968.
11. Андрущенко В. Модернізація вищої освіти України в контексті Болонського процесу. //Освіта, 2004, №23, 12-19 травня.
12. Асмолов А.Г. Психология личности, - М., 1990.
- 13.Байденко В.И. Болонский процесс: структурная реформа высшей школы.- М., 2002.
14. Бандурка О. Основи психології і педагогіки. - Харків, 2003.
- 15.Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. - К., 1997.
- 16.Вітвіцька С. Основи педагогіки вищої школи. - К., 2003.
- 17.Волкова Н.П. Педагогіка. - К., 2007.
- 18.Галузинський В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. - К., 1995.

- 19.Гоцуляк В.П. Основи психології та педагогіки. – К., 2001.
- 20.Євтух М.Б. Нові технології навчання. – К.: МАУП, 2003.
- 21.Загальна психологія. - К., 1999.
- 22.Климов Е.А. Общая психология.- М., 1999.
- 23.Колесніченко Л.А. Основи психології та педагогіки .- К., 2002.
- 24.Кремінь В., Табачник Д., Ткаченко В. Україна: проблеми самореалізації .- К., 2003.
- 25.Кремінь В. Вищу освіту і науку на потребу суспільства. // Урядовий кур'єр .- 2004, 12 березня.
- 26.Костюк Г.С. Избранные психологические труды. - М., 1988.
- 27.Кузьмінський А.І. Педагогіка .- К., 2003.
- 28.Леонтьев А.А. Психология общения. - М., 1999.
- 29.Лозниця В.С. Основи психології та педагогіки .- К., 2001.
- 30.Максименко С.Д. Загальна психологія .- К., 2004.
- 31.Мойсеюк Н.Е. Педагогіка .- К., 2007.
- 32.Найдьонов І.М., Ігнатюк А.І. Дидактичний матеріал до практичних занять з педагогіки .- Вінниця, 1995.
- 33.Найдьонов І.М. Навчально-методичний комплекс дисципліни “Основи психології та педагогіки” .- К., 2005.
- 34.Найдьонов І.М., Ігнатюк А.І. Методика викладання фінансово-економічних дисциплін .- 2-ге видання .- К., 2005.
- 35.Основи психології: Підручник /За ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. - К., 2002.
- 36.Пальчевський С.С. Педагогіка .- К., 2007.
- 37.Педагогіка: Хрестоматія .- К., 2003.
- 38.Педагогіка туризму: Навч. посібник /В.К. Федорченко, Н.А. Фоменко, М.І. Скрипник, Г.С. Цехмістрові .- К., 2004.
- 39.Петровский А.В. Психология.- М., 2000.
- 40.Психологія: Підручник для педвузів. /За ред. Г.С. Костюка.-К., 1968.
- 41.Психологія: Підручник / За ред. Ю.Л. Трофімова.- К., 2003.

42. Самаріна С. Нові технології навчання. – К., 2004.
43. Степанов О. Основи психології та педагогіки .- К., 2003.
44. Статілова Н. Основи психології та педагогіки. - К., 1999.
45. Фіцула М.М. Педагогіка .- К., 2007.
46. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень .- К., 2003.
47. Цигульська Т.Ф. Загальна та прикладна психологія .- К., 1998.
48. Ярошевський М.Г. История психологии. – М., 1985.

Додаткова

49. Абрамова Г.С. Практическая психология. – Екатеринбург, 1998.
50. Андриенко Е.В. Социальная психология. – М., 2000.
51. Ануфриева Н.М. Социальная психология. – К., 2000.
52. Анцифирова Л.И. Мудрость и ее проявление в разные периоды жизни человека. // Психологический журнал, 2004, №3.
53. Барко В.І. Методика використання тренінгових вправ змістового плану у підготовці управлінців. / Практична психологія та соціальна робота. – 2004, №7.
54. Бедь В.В. Юридична психологія. – Львів, 2003.
55. Бех І.Д. Виховання особистості. – К., 2003.
56. Бех І.Д. Духовний розвиток особистості поступ у незвідане. //Педагогіка і психологія .- 2007, №1-2.
57. Бехтерев В.М. Основы учения о функциях мозга. – Санкт-Петербург 1905-1907. Вып. I-VII.
58. Вилевская Г.А. Средовые и генетические влияния на контроль поведения в раннем онтогенезе человека. //Психологический журнал .- 2007, №4.
59. Волчков А.А., Ермоленко Е.Г. Ценностная направленность личности как выражение смыслообразующей активности. // Психологический журнал. – 2004, №2.
60. Головатий М.Ф. Європейська й українська освіта – де точки єднання? // Персонал. – 2004, №3.

61. Дьяконов Г. Спілкування і взаємодія: діалогічний підхід. // Соціальна психологія. – 2004, №3
62. Журавський В.С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні. – К., 2002.
63. Євтух М.Б. Проблеми освіти. – К., 2003.
64. Коваленко О. Нова філософія економічної освіти. // Освіта України. – 2004, № 29.
65. Корсак К. Нова українська мрія – європейський освітній простір. // Освіта і управління. – 2003, № 2.
66. Корюненко М. Туристична освіта в Україні. // Освіта України. – 2004, №37.
67. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті. – К., 2000.
68. Крайніков Є. В. Психологія розвитку. – К., 2004.
69. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці. – К., 2000.
70. Леонтьев А.Н. Проблемы развития психики. – М., 1972.
71. Ложкин Г.В. Практическая психология конфликта. – К., 2000.
72. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. – К., 2000.
73. Максимова Н.Ю. Психологія адиктивної поведінки. – К., 2002.
74. Макаренко Г. Студент і викладач – повноправні партнери. // Юридичний вісник України. - 2004, № 4.
75. Мельник Л.П. Психологія управління. - К., 2002.
76. Найдьонов І.М. Болонський процес: культурологічні парадигми. // Освіта і управління, 2004, №2.
77. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія. - К., 2003.
78. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. - К., 2003.
79. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. Г.А. Зязюна.- К., 1997.
80. Петровский А.В. Введение в психологию. – М., 1995.
81. Подласый И.П. Педагогика. - М., 2000.
82. Практична педагогіка виховання / За ред. М.Ю. Красовицького. - К., 2000.

83. Психологія праці та професійної підготовки особистості.- Хмельницький, 2001.
84. Психологія діяльності та навчальний менеджмент /За ред. В.А, Козакова.- К., 2003.
85. Рибалка В.В. Психологія розвитку особистості .- К., 1996.
86. Романець В.А. Історія психології ХХ століття. - К., 1998.
87. Романець В.А. Психологія творчості. - К., 2001.
88. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии .- Спб: Питер, 2002.
89. Сисоєва С.О. Нариси з історії розвитку педагогічної думки .- К., 2003.
90. Соціальна педагогіка .- К., 2003.
91. Швачко О.В. Соціальна психологія. - К., 2002.
92. Щербань П.М. Прикладна педагогіка. - К.. 2002.
93. Щёкин Г.В. Основы кадрового менеджмента: Учеб. – 3-е изд. перераб. и доп. – К.; МАУП, 2003.
94. Щокін Р.Г. Соціально-економічний розвиток //Персонал .- 2004.- № 2.
95. Юридична психологія: - К., 1999.